

SVIZOVE STRANI

[novice]

22. JANUAR 2007 * LJUBLJANA

Svizovo odprto pismo ministru Juretu Zupanu

Državni sekretar na visokoškolskem ministrstvu je v intervjuju za nek časopis na vprašanje o usklajevanju besedila nacionalnega visokošolskega programa odgovoril, da je bila resolucija nacionalnega programa visokega šolstva nedavno usklajena s slovensko rektorsko konferenco, svoje soglasje pa je prispevala tudi Študentska organizacija Slovenije, tako da je "zdaj resolucija usklajena z vsemi visokoškolskimi partnerji". Sviz je ministru Juretu Zupanu poslal odprto pismo, v katerem ga sprašuje, zakaj Sviz ni bil niti seznanjen niti vabljen k usklajevanju resolucije. Ministra smo spomnili tudi na njegova lanska zagotovila in dogovor o tesnejšem sodelovanju, ki pa ga, tudi tokrat, ni spoštoval. Do sredine februarja odgovora na naše odprto pismo od ministra za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo še nismo prejeli.

24. JANUAR 2007 * LJUBLJANA

Spremenjen dostop do dnevnih objav v medijih

Na naši spletni strani www.sviz.si v rubriki Sviz v medijih lahko že nekaj let spremljate objave člankov, ki jih mediji objavljajo o Svizu ter temah, povezanih z njim. Konec letošnjega januarja smo zamenjali ponudnika, ki za nas spremlja medije, zato se je nekoliko spremenil tudi dostop do objav člankov (t. i. klipov). Dostop še vedno poteka prek povezave na naši spletni strani, vendar zaradi nekaterih omejitev ni več avtomatičen, temveč je treba vpisati uporabniško ime in geslo. S klikom na povezavo Sviz v medijih se tako odpre stran www.kliping.si, kjer za dostop do aktualnih in preteklih člankov vpišete **sviz** tako za uporabniško ime kot tudi geslo. Če ob tem naletite na kakršne koli težave, nam lahko pišete na elektronski naslov info@sviz.si.

30. JANUAR 2007 * LJUBLJANA

2. seja Glavnega odbora Sviza

Osrednja točka seje Glavnega odbora so bile volitve njegovega predsednika. Pred tem so se članice in člani seznanili z najnovejšim stanjem v pogajanjih za nov plačni sistem, zlasti glede uvrstitve orientacijskih delovnih mest v plačne razrede in začetka pogajanj o dodatkih v kolektivni pogodbi za javni sektor. Govorili so tudi o poteku usklajevanja za sklenitev socialnega sporazuma. Za predsednika Glavnega odbora Sviza v mandatnem obdobju 2006-2010 je prispela le kandidatura dozdajšnje predsednice Nevenke Tučič, ki je bila na tokratni seji znova izvoljena in tako ostaja predsednica Sviza. V svojem programu dela je med drugim zapisala, da se bo s pozitivno naravnostjo do sindikata, ki mu pripada, z izkušnjami, ki jih je pridobila doslej, odgovornostjo, vztrajnostjo, strpnostjo ter poslušom za sodelovanje in solidarnost še vnaprej trudila prispevati svoj delež k uspešnemu delovanju Sviza.

Naslednja seja Glavnega odbora bo zaradi predvidenega obsežnega dnevnega reda dvodnevna, in sicer bo 19. in 20. marca na Bledu.

1. FEBRUAR 2007 * LJUBLJANA

Sestanek Ministrstva za šolstvo in šport s socialnimi partnerji

Šolski minister je na predstavitve načrta dela ministrstva v letu 2007 povabil predstavnike sindikatov SVIZ, VIR in NSDLU. V Svizovem imenu sta se srečanja udeležila glavni tajnik Branimir Štrukelj in predsednica Nevenka Tučič.

Na dnevnem redu so bile predvidene spremembe zakonov (o osnovni šoli, o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, o vrtcih) in aktivnosti za boljše sodelovanje s socialnimi partnerji. Glede slednjega sta Svizova predstavnik ministra prenesla nezadovoljstvo, saj ministrstvo ne odgovarja na Svizova pisma in sindikatov ne vključuje pravočasno v priprave zakonodajnih sprememb. O napovedanih spremembah zakonodaje pa je minister zagotovil, da so spremembe v pripravi in nakazal njihove smeri (odprava ovir za ustanavljanje zasebnih šol in vrtcev, zboljšanje ureditve njihovega financiranja, pomenitev dejavnosti vrtcev, večja avtonomija osnovnih šol ...), vendar pa naj gradiva o tem še ne bi bilo oz. socialni partnerji niso mogli izvedeti, kdaj bodo prejeli predloge sprememb posameznih zakonov. Predsednik sindikata NSDLU je po koncu sestanka ocenil, da je srečanje ministra s sindikati porodilo več vprašanj, kot je bilo odgovorov.

6. IN 15. FEBRUAR 2007 * LJUBLJANA

Izobraževalni seminar za nove sindikalne zaupnike

Februarja smo na sedežu Sviza v Ljubljani izpeljali dva izobraževalna seminarja za sindikalne zaupnike in zaupnike, ki so pred kratkim nastopili svoj prvi mandat zaupnika. Prvega izobraževalnega seminarja se je udeležilo 37 od 59 (63 odstotkov) vabljenih zaupnikov, drugega pa 40 od 61 vabljenih (66 odstotkov).

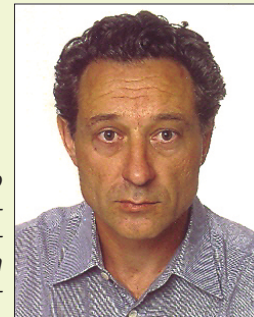
[uvodnik]

Nove reforme v šolstvu?

Minister dr. Milan Zver je v začetku tega meseca povabil Sviz na sestanek, da nas bi seznanil z načrtovanim delom ministrstva v tem letu. To je gesta, ki jo je treba pozdraviti, saj bi lahko napovedovala spremembo politike ministrstva do najštevilčnejše interesne organizacije zaposlenih v javnem sektorju in opustitev neuspešnih poskusov marginalizacije in diskreditacije vplivnega in svojeglavega socialnega partnerja. To bi bila modra odločitev.

A kakor koli že, v vabilu napovedane teme pogovora so dale slutiti, da je v zraku nekaj več, saj naj bi se med drugim pogovarjali o odpravljanju ovir za ustanavljanje zasebnih vrtcev in šol, spremembah pri financiranju, o večji avtonomiji šol, spremembah v organizaciji osnovnega šolstva in pocenitvi vrtcev(!). K temu je treba dodati še zgovorno dejstvo, da se je minister pred našim sestankom in po njem o teh temah pogovarjal tudi s predstavniki staršev in z ravnateljskimi združenji.

Kaj dosti več od napovedanega v vabilu pa na samem pogovoru nismo izvedeli. Razumeli smo, da želi minister več zasebnih šol in vrtcev, kar naj bi v naš šolski sistem prineslo dodano vrednost, vendar nihče ne zna pojasniti, kaj ta tolikokrat omenjena in skoraj že mantrična "dodana vrednost" sploh je? Prav tako smo ostali brez odgovora, kako bo stoodstotno financiranje zasebnih šol vplivalo na kakovost in število javnih šol. Seznanjeni smo bili tudi z idejo o ustanavljanju centrov osnovnih šol in zmanjšanju števila izbirnih predmetov, kar naj bi pocenilo izobraževanje. Ko smo ministra opozorili, da bi

BRANIMIR ŠTRUKELJ,
glavni tajnik Sviza

moralo ministrstvo že opraviti analizo o potrebah učiteljev v prihodnjih letih, smo dobili odgovor, da nihče nima monopola (!?) nad delovnim mestom. Brez odgovora je ostala tudi naša prošnja za pojasnitev, kakšen bo položaj strokovnih delavcev ob povečani avtonomiji šol. Bodo učitelji strokovno bolj avtonomni, kako bodo sodelovali pri odločanju o organizaciji pouka, kurikulumu, izbiri programov, razporeditvi finančnih sredstev, ki jih bo prejemale šola? Razumeli smo, da je treba poceniti vrtce - najbolje kar z manjšanjem obsega sočasne prisotnosti vzgojiteljice in pomočnice vzgojiteljice v oddelkih. Torej na račun kakovosti!

Cilji zakonskih sprememb so jasni: znižati stroške, spodbujati zasebno šolstvo in konkurenco, decentralizirati šolski sistem. Za ekonomsko neoliberalno usmerjene desnosredinske vlade so ti cilji povsod v razvitem svetu železni repertoar šolskih reform. Tudi opuščanje skrbi za kakovostno javno šolstvo ne preseneča. Preseneča pa, da javnost ne ve nič o poti do teh ciljev (razen o političnih ciljih šolskih reform), še manj pa o argumentih, ki bi državljanom pojasnili, zakaj nam bo po spremembah bolje.

Mogoča sta le dva odgovora: ali pripravljavci reform informacije o nameranih spremembah neupravičeno skrivajo pred javnostjo ali pa odgovorov, kako priti do ciljev (ki so sicer vprašljivi in bi zahtevali široko javno razpravo), preprosto nimajo!

[pogajanja]

Znova v središču

Po tritedenski prekinitvi pogajanj, ki jo je zahtevala vlada za pripravo novih sprememb Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS), je vladna stran predstavila tudi spremenjen pogajalski predlog Kolektivne pogodbe za javni sektor (KPJS), ki je "osupnil" sindikate. Ob lanskim decembrskim zaostritvah med Konfederacijo sindikatov javnega sektorja in ministrom dr. Gregorjem Virantom (ta je neuspešno poskusil s skupino manjših sindikatov podpisati dogovor, s katerim bi zaobšel pet najštevilčnejših sindikatov s Svizom na čelu) je bilo na koncu dogovorjeno, da zadnji pogajalski predlogi osnovnih plač za orientacijska delovna mesta v javnem sektorju ostanejo zamrznjeni. Dogovorjeno je bilo še, da se pogajanja nadaljujejo z usklajevanjem dodatkov k osnovni plači, ker bo le tako mogoče primerjati celotne plače v sedanjem plačnem sistemu in prihodnjem. Sindikati so se strinjali s predlogom ministra dr. Gregorja Viranta, da se najprej pogajajo o splošnih dodatkih: o dodatku za delovno dobo, dodatku za mentorstvo, dodatku za specializacijo, magistririj in doktorat znanosti.

Vlada je sindikatom posredovala nov predlog teh dodatkov, vendar je hkrati umaknila vse dodatke za manj ugodne delovne pogoje in dodatke za posebne obremenitve, s katerimi se lahko po zakonu osnovna plača zaposlenega poviša za do 20 odstotkov. Gre za radikalno poslabšanje prvotnega vladnega predloga, saj je med drugim umaknila naslednje dodatke: dodatek za poučevanje v kombiniranih oddelkih, dodatek za usposobljenost in poučevanje treh ali več predmetov, dodatek za opravljanje dela na dveh ali več vzgojno-izobraževalnih zavodih, dodatek za opravljanje dela v vrtcu ali šoli v teže dostopnem kraju, dodatek za izvajanje posebnega, prilagojenega in vzgojnega programa v vrtcu ali šoli in

celo dodatek za razredništvo!

Za Sviz je takšno ravnanje vlade povsem nesprejemljivo, saj bi se pri zdajšnjih vladnih predlogih osnovnih plač brez teh dodatkov plače znižale. Vladno ravnanje je mogoče razumeti le kot zavlačevanje pogajanj, ki po nepotrebnem zaostrejuje odnose v pogajalski komisiji. Sviz bo zahteval, da vlada v svoj predlog vrne vse umaknjene dodatke, sicer bomo predlagali ustrezen dvig osnovnih plač, ki so sicer v večjem delu že usklajene. Sindikati, vključeni v KSJS, smo že pripravili predlog dodatkov, ki ga bomo najprej skušali uskladiti še z drugimi sindikati javnega sektorja, če pa to ne bo mogoče, ga bomo sami posredovali vladni pogajalski skupini.

Sindikati se ne strinjajo niti z vladnim predlogom, da se o višini letošnjega regresa dogovorimo v sklopu Kolektivne pogodbe za javni sektor (KPJS), saj ni gotovo, da bo pogodba za izplačilo regresa pravočasno podpisana (do 1. julija 2007), zato so vztrajali pri podpisu posebnega dogovora, ločenega od KPJS.

Ceprav je dr. Gregor Virant obljubil, da bo njegovo ministrstvo pripravilo novelo Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS) v treh tednih, se to v napovedanem roku ni zgodilo. Na pogajanjih v začetku februarja so vladni pogajalci sindikatom zgolj ustno predstavili spremembe zakona. Besedilo v obliki členov naj bi šele dobili. Iz predstavitve vladnega pogajalca pa je mogoče sklepati, da se večina sprememb zakona nanaša na odločbo Ustavnega sodišča o plačah sodnikov in njihovo zadrževanje v celoti določeno v zakonu. To se neposredno tiče vseh zaposlenih v javnem sektorju, saj bi tako spremenjen zakon vseboval dodatke (delovna doba, mentorstvo, težji pogoji dela, specializacija, magistririj, doktorat ...), do katerih so upravičeni tudi vsi javni uslužbenci ob izpolnjevanju pogojev.

Ministra so sindikati zato opozorili, da dodatki v zakonu za sodnike sindikatov ne obvezujejo pri pogajanjih za KPJS. Zagotovil je, da če se bodo sindikati in vlada s kolektivno pogodbo "spogajali" o višjih dodatkih, kot jih bo za sodnike določil zakon, se bo

zakon ponovno spremenil in uskladil s kolektivno pogodbo.

Na februarjskih pogajanjih je vladna stran potrdila prejem sindikalnega predloga za sklenitev aneksa h Kolektivni pogodbi o pokojninskem načrtu za javne uslužbenke, s katerim želijo sindikati uveljaviti znižanje provizije za upravljanje Zaprega vzajemnega sklada za javne uslužbenke. Predlog aneksa naj bi vlada obravnavala na prvi redni seji, potem pa bodo sindikati prejeli tudi uradni odgovor na njihov predlog.

O bolonjski prenovi

14. februarja letos smo na Svizu pripravili prvo omizje o vprašanju, zakaj zamuja bolonjska prenova izobraževanja učiteljev. S svojimi uvodnimi predstavitvami, v katerih so predstavili stališča organizacij, iz katerih prihajajo, so pogovor vpeljali dekan ljubljanske Filozofske fakultete, dekanja ljubljanske Pedagoške fakultete (predstavila je skupno stališče vseh treh naših pedagoških fakultet), predsednik Zveze društev pedagoških delavcev Slovenije, predsednik komisije za izobraževanje učiteljev in pedagoške vede pri Svetu RS za visoko šolstvo ter državna sekretarka na šolskem ministrstvu.

Glavni tajnik Sviza je poudaril, da v državah, kjer velja kultura partnerstva, šolska ministrstva kot delodajalci na tem področju in o teh vprašanjih nikoli ne odločajo sama, pač pa v tesnem sodelovanju s sindikati in drugimi partnerji. Sviz podpira enovit, torej petletni študij učiteljev. Nasprotuje temu, da bi bilo kvalifikacija za opravljanje poklica učitelja mogoče pridobiti že po prvi bolonjski stopnji, saj bi to privedlo do diferenciacije med osnovno in srednješolskimi učitelji, posledično pa tudi do razlik v njihovem plačilu, manjšega ugleda učiteljskega poklica in mnogih drugih težav in slabosti.

Strokovnjaki s fakultet, ki izobražujejo učitelje, ter iz drugih organizacij, ki se ukvarjajo s temi vprašanji, so s strokovnimi argumenti podprli stališča Sviza in zahtevo po tem, da posameznik kvalifikacije za opravljanje poklica dobi po drugi stopnji in se morbi že po prvi. Tudi šolsko ministrstvo je podprlo stališče, da se izobraževanje učiteljev konča po drugi stopnji. Državna sekretarka s šolskega ministrstva je ob tem pojasnila tudi, da ministrstvo ne podpira zniževanja izobrazbene ravni vzgojiteljic in s tem odgovorila na dileme, ki so se pojavile na omizju med udeleženci, ki so že videli osnutek sprememb zakona o vrtcih. V njem je namreč predlagana oz. omogočena prav takšna rešitev.

SVIZOVE STRANI

[ugodnosti]

■ Po Bolgariji

Medtem ko smo na zadnjih Svizovih straneh v Šolskih razgledih objavili posebno ponudbo za Svizove člane za potovanje na Sicilijo med prvomajskimi prazniki, objavljamo tokrat še nekatere podrobnosti za potovanje širom po Bolgariji, prav tako med temi prazniki. Podrobnosti o obeh ponudbah najdete na Svizovi spletni strani, v rubriki Z nami na počitnice, Posebna ponudba.

Turistična agencija Natura Viva iz Kamnika med 27. aprilom in 2. majem organizira potovanje po Bolgariji za 333 evrov. Cena je za Svizove člane še za deset odstotkov ugodnejša, za njihove družinske člane pa za pet. Predvideni odhodi so iz vseh večjih slovenskih krajev (cena je enotna ne glede na kraj odhoda), možno pa je tudi plačilo na obroke. Program potovanja si lahko ogledate tudi na naši spletni strani, podrobnejše informacije pa dobite neposredno pri turistični agenciji Natura Viva (e-naslov: natura.viva@siol.net, spletni naslov: www.natura-viva.com, telefon in faks 01 505 57 93), ki sprejema tudi prijave.

■ Pariz

Sviz je v sodelovanju s turistično agencijo Globtour pripravil ugodno ponudbo za članice in člane sindikata za tridnevni izlet v Pariz v letalom med zimskimi počitnicami.

Ponudba velja za izlet z odhodom 1. marca 2007, ugodnost, ki je bodo deležni Svizovi člani, pa je 5-odstotni popust pri plačilu aranžmaja z gotovino. Podrobnosti o ponudbi najdete na Svizovi spletni strani.

■ V Terme Olimia

Sviz in Terme Olimia, d. d., sta sklenila pogodbo, ki Svizovim članicam in članom omogoča nekatere popuste pri koriščenju uslug, ki jih ponujajo v Termah Olimia.

Terme Olimia članom Sviza in njihovim najžejim družinskim članom (mož, žena, otroci) priznava 10 odstotkov popusta za bivanje v Wellness hotelu Sotelia, hotelu Breza in hotelu Terme Tuhej na polno ceno paketa in na posebne ponudbe, ki jih bodo v Termah Olimia pripravljali posebej.

Na redno ceno celodnevne vstopnice za kopanje v bazenih Wellness centra Termalija in v Termalnem parku Aqualuna imajo člani Sviza 20 odstotkov popusta. Na redno ceno dnevne in mesečne karte za fitness v Wellness centru Termalija priznavajo v Termah Olimia Svizovim članicam in članom 10-odstotni popust.

Na redne cene masaž v Wellness centru Termalija in centru Spa Armonia Wellness hotela Sotelia pa imajo naši člani 10 odstotkov popusta (velja za masaže, koriščene od ponedeljka do petka, prazniki so izključeni).

Za koriščenje popustov se morajo članice in člani Sviza izkazati tako s člansko izkaznico kot tudi z osebnim dokumentom. Posebna ponudba in popusti veljajo za zdaj do 24. decembra 2007.

■ Nova tri stanovanja

Konec lanskega leta smo v Svizu kupili tri nova stanovanja v turističnem naselju Terme Vivat v Moravskih Toplicah. Pred tem smo že imeli tudi dve stanovanjski enoti v Termah 3000 v Moravskih Toplicah. Nova stanovanja je bilo treba po nakupu še opremiti, zdaj pa so že pripravljena za uporabo.

Dve enoti sta garsonjeri s po tremi ležišči in vključenima dvema brezplačnima vstopnicama za kopanje v bazenih Term Vivat (bazenski kompleks ima tako zunanje kot tudi notranje bazene). Tretje stanovanje ima pet ležišč, pripadajo pa mu največ štiri vstopnice za vstop v bazene Term Vivat. Podrobnejši opis treh novih počitniških enot in cenik za njihov najem pa najdete na spletni strani www.sviz.si v rubriki Z nami na počitnice.

[aktivnosti]

Izobraževalni seminar za nove sindikalne zaupnike

V februarju smo začeli izobraževati sindikalne zaupnice in zaupnike, ki bodo v mandatu 2006-2010 prvi opravljali to funkcijo. Med približno 850 zaupniki je novih celo več kot tretjina, natančneje 315.

Prva izobraževalna seminarja smo izpeljali 6. in 15. februarja. Zaupnice in zaupniki so se najprej seznanili s Svizovim delovanjem, z njegovo organiziranostjo ter povezavami z domačimi in tujimi organizacijami in s sodelovanjem v njih. V nadaljevanju je Svizova pravna služba novim zaupnikom predstavila notranje predpise Sviza in zakonodajo s področja delovanja sindikata

ter pojasnila, kakšna je vloga sindikalnega zaupnika in kakšne so njegove vloge in naloge. Sindikalni zaupniki so imeli na izobraževalnem seminarju kopico vprašanj, tako da se je odločitev, da za nove sindikalne zaupnice in zaupnike pripravimo poseben seminar, izkazala za pravilno.

Finale Svizove športne lige v košarki in odbojki

Svizova športna liga je 10. februarja v Šoštanju doživela svoj prvi finalni turnir, na katerem so se pomerile zmagovalne ekipe z januarjskih tekmovanj v košarki in odbojki. Na finalu so v košarki merili moči, znanje in srečo Svizovi člani v ekipah z območnih odborov Koroške, Murske Sobote, Posavja in Zasavja. Skupni zmagovalc turnirja je postala ekipa Koroške, ki je v tekmi za prvo mesto z 52:36 premagala kolege iz Pomurja.

V odbojki je slavila ekipa z območnega odbora Podravja, ki je bila najboljša v konkurenci ekip z območnih odborov Podravja, Tolmina in Velenja.

Območna odbora, iz katerih sta zmagovalni ekipi, sta prejela tudi denarni nagradi v vrednosti 500 evrov. Gledalci so na finalnem turnirju lahko spremljali napete dvoboje in tesne odločitve, po njem pa so na družabnem srečanju ob velenjskem jezeru in kosilu ugotavljali, da so bila prva tekmovanja v Svizovi športni ligi dobro sprejeta in da je z njimi treba nadaljevati.

Pomagajte zbrati milijon podpisov za kakovostno javno šolstvo in zdravstvo

Na Svizovi spletni strani in v Obvestilih Glavnega odbora smo že objavili povabilo k sodelovanju pri zbiranju milijona podpisov za ohranitev kakovostnih in vsem dostopnih javnih storitev, ki so bistvene za družbeno, ekonomsko in regionalno povezanost Evrope.

Več let je Evropska komisija spodbujala odpiranje trgov, da bi ustvarila konkurenco in sprostila trg. Zelo pogosto je imelo odpravljanje omejitev na trgu prav nasprotno učinke od zelenega - zmanjšalo je dostopnost do javnih storitev in včasih tudi njihovo kakovost ter povišalo njihove cene ter tako uporabnikom le škodilo. Namesto da bi Evropska komisija težave pri vzdrževanju in posodobitvi javnih storitev reševala tako, da bi zaščitila te splošne javne storitve in omogočila širok dostop do njih, skuša te težave reševati s sredstvi liberalizacije, privatizacije in načeli podjetništva.

Evropska konfederacija sindikatov (EKS) se s takšnim upravljanjem z javnimi storitvami ne strinja in želi zbrati milijon podpisov pod peticijo Za kakovostne in vsem dostopne javne storitve. S temi podpisi želijo Evropsko komisijo prisiliti, da začne zakonodajni postopek za direktivo, ki bo zaščitila javni interes na tem področju. Evropska ustavna pogodba v 47. členu namreč predvideva, da lahko najmanj milijon državljanov EU pozove Evropsko komisijo, da sproži zakonodajni postopek na ravni unije.

SVIZ kot "posredni" član EKS (SVIZ je član organizacije ETUCE, ta pa članica EKS) se je pridružil akciji zbiranja milijona podpisov. V Evropski konfederaciji sindikatov opozarjajo, da storitve, kot so npr. oskrba z vodo in energijo, zdravstvene in socialne storitve, obvezno izobraževanje in poštne storitve, ne morejo biti predmet liberalizacije. Državne oblasti pa imajo odgovornost, da zagotovijo preskrbo z njimi, ne glede na to, ali ustvarjajo dobiček ali ne. Ta področja ne smejo biti prepuščena zakonom svobodnega trgovanja in tržnih zakonitosti, saj bi to pomenilo, da bi najšibkejši sloji in obnem najbolj potrebni teh storitev imeli najbolj otežen dostop do njih. SVIZ se je zbiranju podpisov pridružil zato, ker želi zaščititi dostop do (kakovostnega) javnega šolstva in tudi zdravstva, saj smo prav v teh trenutkih tudi pri nas na obah področjih priča pospešenim prizadevanjem za odpiranje zasebni ponudbi in tržnim zakonitostim.

Podpise je možno oddati na klasičen način in vnaprej pripravljenih obrazcih ali pa z elektronskim podpisovanjem prek spletne strani, cilj pa jih je zbrati čim več v čim krajšem času. Od začetka našega zbiranja podpisov smo na Sviz prejeli že 2155 podpisov na obrazcih, ki jih bomo posredovali v Bruselj Evropski konfederaciji sindikatov. Podpise bomo zbirali še do konca februarja, zato vas vabimo, da tisti, ki nam jih še niste poslali, to storite čim prej. V začetku marca bomo vse zbrane podpise skupaj s podpisi, ki jih bo zbrala Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, poslali v Bruselj. Podrobnejše informacije o zbiranju podpisov najdete na Svizovi spletni strani www.sviz.si.

[pravna pisarna] Piše TONE SELIŠKAR

O pogojih za upokojitev in sredstvih, vloženih v ZVPSJU

Splošne pogoje za upokojitev določa Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki je začel veljati 1. januarja 2000. V zakonu je določen splošni pogoj za pridobitev pravice do starostne pokojnine tako za ženske kakor tudi za moške - 58 let starosti ter delovna doba 38 let (za ženske) in 40 let (za moške). Ob izpolnjevanju teh pogojev ima upokojenec pravico do polne pokojnine.

Zakon predvideva tudi možno upokojitev brez izpolnjevanja vseh zgoraj omenjenih pogojev. Tako se lahko ženska upokoji, če je dopolnila 61 let starosti in ima 20 let pokojninske dobe. Ali če je dopolnila 63 let starosti in ima 15 let pokojninske dobe. Enaka pokojninska doba kot za ženske velja tudi za moške, ob tem da mora moški dopolniti 63 ali 65 let starosti. Pri tem je treba povedati, da se v pokojninsko dobo šteje vsa doba, ko so bili za zavarovanca plačani prispevki. To pomeni dejansko delovno dobo, morebitno nezaposlenost s plačanimi prispevki ter dokupljeno dobo. Starostna doba za upokojitev se lahko zniža zaradi otroka, za ženske pa se lahko zniža tudi, če se zaposlijo pred 18. letom starosti, in sicer za toliko časa, kolikor časa so bile pred 18. letom zaposlene - seveda s plačanimi prispevki.

Zgornji pogoji začnejo veljati z letom 2014 dalje, ko bodo navedene določbe v celoti stopile v veljavo. V prehodnem obdobju pa zakon uveljavlja postopno naraščanje potrebne starosti za ženske ter postopno zviševanje potrebne delovne dobe. Tako v obdobju od 1. 1. 2000 do 31. 12. 2013 starost za ženske narašča za štiri mesece vsako leto, pokojninska doba pa za tri mesece vsako leto. Tako znaša pogoj za pridobitev starostne pokojnine za žensko v letu 2007 55 let in 8 mesecev starosti ter 36 let in 6 mesecev delovne dobe. Za moške takega prehodnega obdobja zakon ne predvideva.

Zakon predvideva znižanje potrebne starosti za upokojitev tudi v primeru, da eden od staršev uveljavlja znižanje starosti zaradi otrok. Tako se starost od leta 2000 do 2014 po-

stopno niža, višina znižanja pa je odvisna od števila otrok, ki jih upravičenec uveljavlja. Tako se letos starost za upokojitev pri uveljavljanju enega otroka zniža za štiri mesece, dveh otrok 10 mesecev, treh 18 mesecev, dodatek ali znižanje za vsakega naslednjega otroka pa znaša 10 mesecev.

Moški pridobi v letu 2007 pravico do polne starostne pokojnine ob izpolnjevanju pogoja 40 let pokojninske dobe ter v primeru, da uveljavlja enega otroka, pri 62 letih in 8 mesecih, dva pri 62 letih in 2 mesecih ter tri otroke pri 61 letih in 6 mesecih. Enako pravico pridobi ženska letos pri dopolnitvi 36 letih in 6 mesecev pokojninske dobe. Če uveljavlja enega otroka, pridobi pravico do polne pokojnine pri 55 letih in 4 mesecih starosti, če uveljavlja dva otroka pri 54 letih in 10 mesecih starosti ter ob uveljavljanju treh otrok pri 53 letih starosti. Kot je bilo že omenjeno, lahko to pravico koristi od staršev en ali drug.

V začetku leta 2004 je bila sklenjena Pogodba o upravljanju zaprtega vzajemnega pokojninskega sklada za javne uslužbence, v katerega so zajeti tudi vzgojitelji, učitelji in drugi javni uslužbenci. Sredstva v ta sklad so bila vplačana od aprila 2003. Če se posameznik zaposli zunaj javnega sektorja, lahko do tedaj privarčevana sredstva (ob plačilu določenih stroškov) prenese na drug sklad. Ob upokojitvi pa lahko ta sredstva dvigne, s tem da mora svojemu računovodstvu sporočiti, kam naj se sredstva nakažejo. Če upravičenec umre, preide pravica do privarčevanih sredstev na njegove dediče.

Pred nameravano upokojitvijo zaposlenega je korektno, da o tem in o datumu upokojitve obvesti vodstvo zavoda, kjer je zaposlen. Ob tem lahko tudi navede, da bi želel pred upokojitvijo izbrati letni dopust. Moramo pa opozoriti, da delavcu, če se upokoji pred 1. 7. v letu, pripada le sorazmerni del letnega dopusta, in sicer 1/12 za vsak dopolnjeni mesec dela, kakor to določa 3. alineja 1. odstavka 162. člena Zakona o delovnih razmerjih.

SVIZOV SVETOVALNI TELEFON
ZA ŽRTVE NASILJA 01 244 09 18

torek od 16. do 18. ure,
četrtek od 16. do 18. ure